

EL GRECO

ΜΟΥΣΕΙΟ-MUSEUM

ΔΟΜΗΝΙΚΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ
DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS

C O P I E S O F H I S P A I N T I N G S

ΦΟΔΕΛΕ - FODELE

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, ο Κρητικός, ο Έλληνας

Οι τιτάνες του πνεύματος, της τέχνης και του πολιτισμού είναι αιώνιοι και αθάνατοι. Στέκουν στο στερέωμα σα φωτεινά αστέρια για να μας οδηγούν μέσα από τα σκοτάδια της εφήμερης ζωής, δείχνοντας μας την αληθινή, την Πάνω Ζωή. Ελάχιστο χρέος στους τιτάνες αυτούς είναι να προσεγγίσουμε τις αλήθειες που καταθέσανε μέσα από τη ζωή και το έργο τους. Στους Κρητικούς πέφτει μεγάλο μερίδιο, αφού ευτυχήσαμε να έχομε συμπολίτες δυο παγκόσμιας εμβέλειας πνευματικούς τιτάνες, το Θεοτοκόπουλο και τον Καζαντζάκη.

Τον τιτάνα Θεοτοκόπουλο, τον Έλληνα και τον Κρητικό, κάποιοι τον τοποθετούν πρώτο, πάνω από όλους τους ζωγράφους του κόσμου. Είναι ο Στρατηγός και ο Παππούς του Καζαντζάκη. Και μόνο το όνομα «Έλληνας» που του δόθηκε αρκεί να δώσει το μέγεθος του και πόσο μας τιμά. «Μαϊστορας» αγιογράφος καταξιωμένος ήδη σε νεαρή ηλικία στο Χάνδακα, στο δεύτερο μισό του 16ου αιώνα, εγκατέλειψε τη γενέτειρα, όπως τόσοι άλλοι, για την οικουμενική του πορεία. Όμως το πρώτο συστατικό στοιχείο στην τέχνη του το πήρε από τη βυζαντινή ζωγραφική, που ο Χάνδακας ήταν τότε το παγκόσμιο κέντρο της.

Ανήσυχο πεύμα, σα γνήσιος Κρητικός, άνοιξε τα φτερά του για τη Βενετία της Ιταλίας, τη μητρόπολη του πολιτισμού, των γραμμάτων και της τέχνης στην Ευρώπη. Εκεί γνώρισε ένα από τους μεγαλύτερους ζωγράφους της εποχής, τον Τίτσιάνο, και ενσωμάτωσε στη ζωγραφική του κοσμοθεωρία σαν δεύτερο βασικό στοιχείο, το φως (την «Αστραπή») και το χρώμα.

Κατάληξε στην Ισπανία, όπου η ζωή του γνώρισε δραματική κορύφωση. Εδώ αναμετρήθηκε με την Ιερή Εξέταση. Η αναμέτρηση ήταν ανάμεσα στο καλό και στο κακό, στο ηθικό και στο ανήθικο, στην ελευθερία και στη μισαλλοδοξία, την πίστη και στο φανατισμό. Ήταν η αιώνια αναμέτρηση του Φωτός με το Σκότος. Ο Θεοτοκόπουλος είχε όπλα τους πίνακες του, το Φως και τις αξίες του ανυπότακτου πολιτισμού που τον γέννησε.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο ζωγράφος, που υπόγραφε τα έργα του με το επώνυμο Κρής, όταν ήτανε στη Κρήτη και ζωγράφισε αγίους, αγαπούσε τρεις μαντινάδες. Θα πω τη τρίτη μαντινάδα:

*Εγώ μαι το' αστραπής παιδί και της βροχής αγγόνι
Σα θέλω αστράφτω και βροντώ, σα θέλω ρίχνω χιόνι.*

Κνωσός Μάης 2010
Δρ Αντώνης Βασιλάκης, αρχαιολόγος

Τι κι αν πέθανε πριν τριακόσια πενήντα χρόνια, όταν η ουσία της αγωνίας του είναι μια με την δική μας, όταν η οργή, αντή που γκρεμίζει και φτιάχνει είναι και σημερινή, όταν την παρούσια του αρχίζει ο αιώνας μας και την αγγίζει».

Αυτό σημειώνει το 1964, χρονιά χαρακτηριζόμενη ως «έτος Γκρέκο», η επιτροπή εορτασμού σ'ένα αφιέρωμα για τα τριακόσια πενήντα χρόνια από το θάνατο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου». Στα πλαίσια αυτού του εορτασμού η πολιτική και πνευματική ηγεσία της χώρας και ξένη διπλωματία τίμησαν με τη παρούσια τους στη πλατεία του χωριού, τη τελετή για τα αποκαλυπτήρια της προτομής του Γκρέκο, που φιλοτέχνησε και χάρισε ο γλύπτης Θ. Απάρτης, στη γενέτειρα του μεγάλου ζωγράφου.

Εκεί, δίπλα στο γέροικο πλάτανο, μένει πάντα εντοιχισμένη η πλάκα που προσέφεραν το 1934 οι Ισπανοί εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου του Βαλλιαδολίδ, με χαραγμένη τη μορφή του ζωγράφου και την αναμνηστική επιγραφή για το προσκύνημα τους.

Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος γεννήθηκε κατά την παράδοση στο Φόδελε Ηρακλείου Κρήτης στα 1541. Θα έρθει στον Χάνδακα για να μαθητεύσει κοντά σε Σιναϊτες μοναχούς. Εδώ θα βρει τις πρώτες εκφραστικές φόρμες του και 25 χρονών περίπου, γύρω στα 1566, «μαϊστρος» ζωγράφος θα αναζητήσει την τύχη του και την ανάδειξη του ταλέντου του σ' άλλους ορίζοντες.

Πρώτος σταθμός η Βενετία όπου μένει για 4 χρόνια. Εδώ θα του δοθεί η ευκαιρία να μαθητεύσει κοντά στον Τισσάνο και να δουλέψει κοντά σε μεγάλους ζωγράφους της ώρας αναγέννησης όπως ο Τίντορεττο, ο Βερονέζε, ο Μπασάνο, κ.α. Επόμενος σταθμός η Ρώμη όπου φθάνει στα 1570. Θα ασχοληθεί εδώ και με την αρχιτεκτονική και την γλυπτική.

Το 1577 θα φύγει για την Ισπανία, πρώτα στην Μαδρίτη και στην συνέχεια στο Τολέδο για να ζωγραφίσει το εικονοστάσιο του Σάντο Ντομίγκο ελ Αντίγκονο. Εδώ θα μεγαλουργήσει το ταλέντο του και θα σταματήσει να δουλεύει μόνο όταν πεθάνει το 1614.

Στο έργο του, το κύριο μέσο έκφρασης είναι το χρώμα. Ο ζωγράφος εγκαταλείπει βαθμαία τα ζεστά χρώματα που αγαπούν οι συνάδελφοι του αυτήν την εποχή και χρησιμοποιεί ψυχρά χρώματα σε πρασινογάλαζους τόνους με σεληνιακές αντάνγιες. Τα ψυχρά χρώματα, ο σκληρός φωτισμός, η ελεύθερη πινελιά υπογραφών του βαθύτερο περιεχόμενο των έργων του και το ξεχωρίζουν από τις δημιουργίες της αναγέννησης και του μανιερισμού.

Γενικώς πάντως το έργο του εντάσσεται μέσα στα πλαίσια του μανιεριστικού κινήματος ενώ με τα τελευταία έργα του εκδηλώνει εξπρεσιονιστικές τάσεις, για τις οποίες θεωρείται πρόδορομος σε μοντέρνα κινήματα. Το έργο του Γκρέκο αναφέρεται κυρίως σε θρησκευτικά θέματα, περιλαμβάνει ωστόσο και ένα μεγάλο αριθμό πορτραίτων. Στα κατάλοιπά του βρέθηκαν 115 πίνακες, 15 σκίτσα και 150 σχέδια.

Doménikos Theotokopoulos, dit El Greco, est né en 1541 à Fodele, un village d'Héraklion, en Crète. Il vient à Candie pour faire son apprentissage auprès des moines du Mont Sina. Ici, il trouve ses premières formes artistiques qui lui permettront de s'exprimer et à 25 ans environ, vers 1566, peintre reconnu déjà, il recherche sa chance et la reconnaissance de son talent envers des horizons différents. Sa première station est la Venise, où il reste pendant 4 ans. Ici, il a la chance de fréquenter l'atelier de Tiziano, ainsi que de travailler auprès des peintres célèbres de la renaissance tardive comme Tintoret, Veroneze, Bassano, etc.

En 1570, il arrive à la deuxième station de son trajet, à Rome. Il s'y occupe de l'architecture et de la sculpture. En 1577 il part pour l'Espagne, d'abord à Madrid et ensuite à Tolède. Il s'est trouvé à Madrid parce qu'on lui a offert la chance de travailler au service du roi Philippe II pour peindre des fresques au palais royal de l'Escorial. En 1577, il arrive à Tolède pour peindre l'iconostase de Santo Domingo el Antigono. Ici son talent arrive à son apogée. Il travaille sans cesse jusqu'à sa mort en 1614.

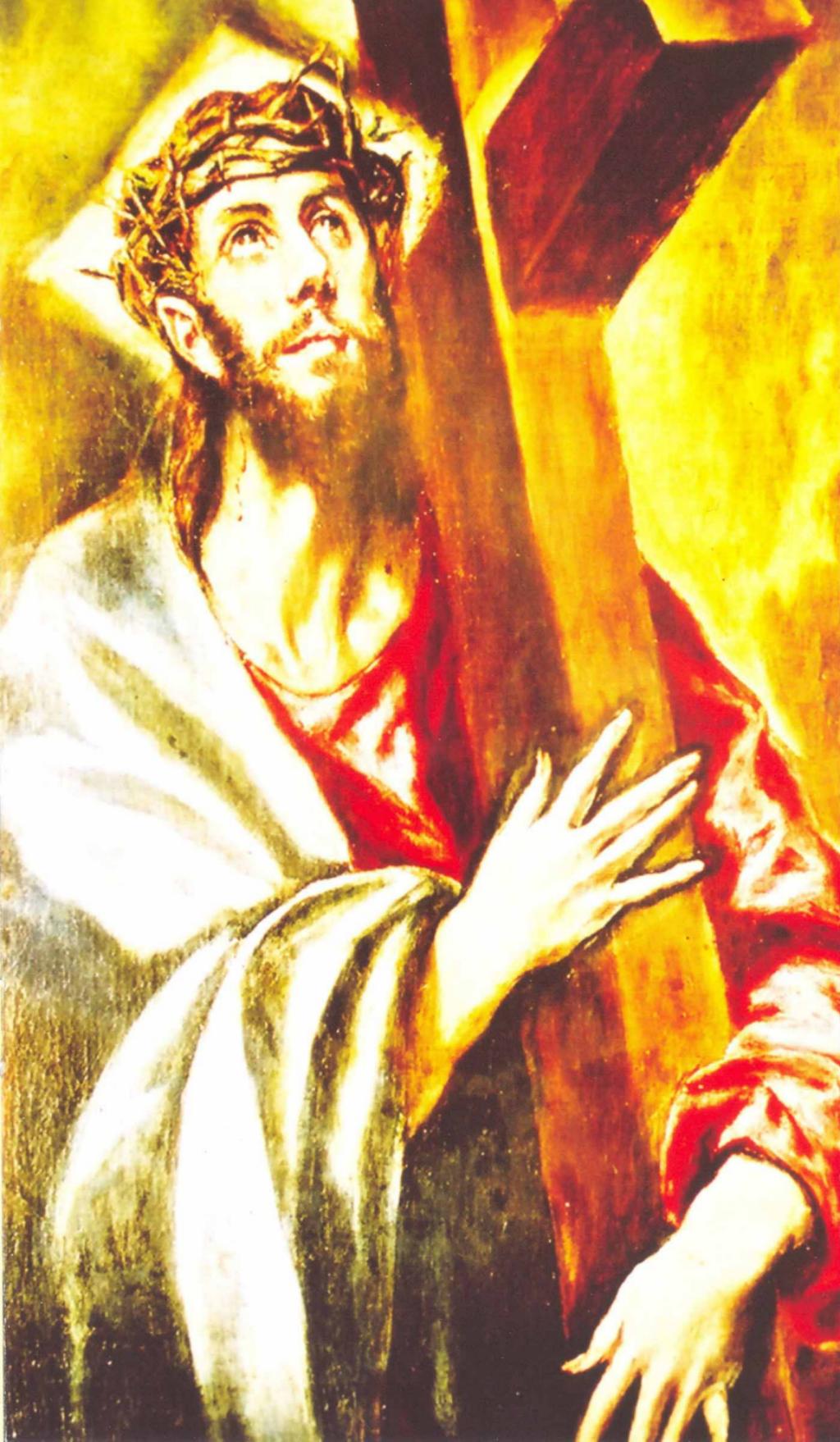
L'œuvre d'El Greco se réfère surtout à des sujets religieux. Il comprend pourtant un grand nombre de portraits. Les œuvres sauvées de Theotokopoulos aujourd'hui sont: 115 tableaux, 15 esquisses et 150 dessins.

Doménikos Theotokopoulos nació en 1541 en Fodele, en la localidad de Candía, actual Heraklion, capital de la isla de Creta. Viene a Candía para formarse de monjas Sinaitas y aquí descubrirá sus primeras formas expresionales. En la edad de 25 años, alrededor del año 1566, reconocido pintor ya entre los cretenses, buscara su suerte y el descuello de su talento en otros sitios. Su primera estancia será Venecia, donde quedará por 4 años. Aquí tendrá la oportunidad de formarse al lado de Tiziano y de colaborar con famosos pintores del renacimiento maduro, como Tintoretto, Verónés, Bassano etc. Siguiente estación será Roma, donde llegará en 1570. Aquí se dedicará a la arquitectura y a la escultura.

En 1577 se va para España; al principio quedará en Madrid y después en Toledo. En Madrid tuvo la oportunidad de trabajar para el rey Felipe II para la decoración del Monasterio de El Escorial. A Toledo vendrá para decorar los retablos de Santo Domingo del Antiguo. Aquí se destacará la grandeza de su talento y no dejará de trabajar hasta su muerte el 1614.

La obra de El Greco contiene sobretodo temas religiosos pero también un número importante de retratos. Se han encontrado 115 cuadros, 15 dibujos y 150 diseños.

Even though he died 350 years ago, his struggle is like ours today, his ability to destroy and to recreate directly to our century".

This was the opinion of a special Commission appointed to celebrate the 350th anniversary of his death, in 1964. As part of these celebrations, in the presence of foreign diplomats and the leaders of Greece intellectual and artistic community, a bust of El Greco was unveiled in the village square at Fodele. Sculpted and presented by the artist Theodoros Apartis, it honors this great painter's native village. In the same square stands, close to huge plane tree, a memorial in Spanish state brought to Fodele in 1934 by representatives of the University of Valladolid.

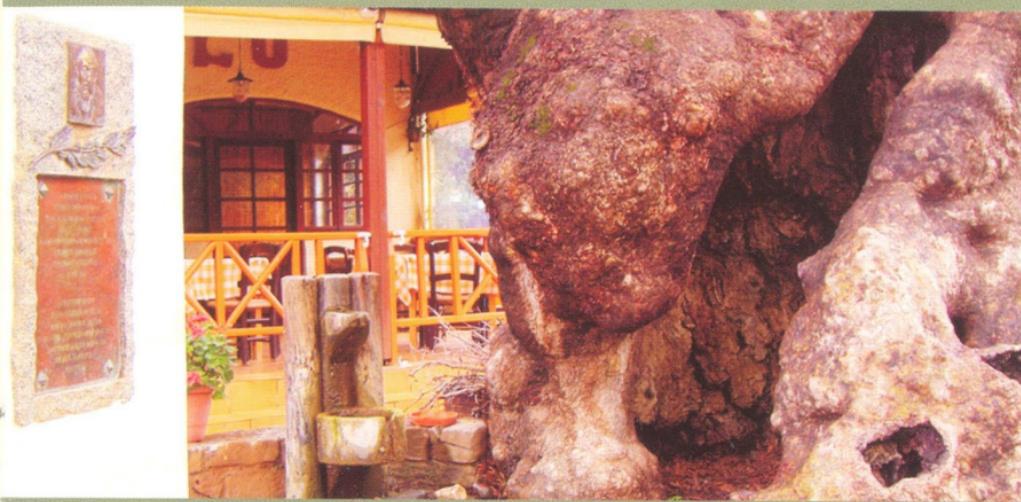
El Greco (Domenikos Theotokopoulos), was born and grew up in Fodele, near Heraklion, in the island of Crete, about 1541. He did his apprenticeship near the master-painters, the Sinai Friars. Here he was thoroughly trained in the Byzantine tradition of icon painting and fell under the influence of the Cretan School. It was here that his expressive style was first formed: already at the age of 25 in 1566, he was counted as a "master painter".

To seek wider horizons, and fortune, he went first to Venice. He stayed for about four years, and completed his artistic training in the shadow of Titian and the great painters of the High Renaissance such as Tintoretto, Veronese and Bassano. In about 1570, he went to Rome, and worked at architecture and sculpture. In this eternal exile as he saw greater opportunity for his talent and for recognition in Spain, went first to Madrid and then to Toledo.

In Madrid, he worked for the Spanish King Philip II in the decoration of the Escorial palace. In 1577 he left for Toledo, to work on the shrine of Santo Domingo el Antiquo. It was here that his genius reached its full potential, and it was here that he worked ceaselessly until his death in 1614.

Above all, he expresses himself through colour. He gradually moved from the warm tones that his contemporaries so favoured to a cold palette of green-blue tones, with lunar reflections. The cold colour, the harsh light, the free brushwork all help to underline the content of his work and to distinguish him from the general tone of the Renaissance and of mannerism.

Generally, his work might be summed up as the manneristic but his later paintings become more and more expressionistic. In this he is seen as forerunner of modern paintings. At the time of his death, 115 paintings, 15 sketches and 150 drawings he had in his possession.

Доминикос Теотокопулос родился в 1541 следовать за Христом году в Ираклионе на Крите в месте подназвание Фоделие. Он отправился в Хандаке, для обучения у монаха Sinaite.

Здесь он впервые нашёл его выразительные формы, и почти 25 летним, он будучи художником в 1566 году уже достиг вершины. Он был в поисках своей удачи и пытался проявлять свой талант на других горизонтах. Его первой остановкой была Венеция, где он прожил 4 года.

Там ему была предоставлена возможность тщательно учить рядом с Тицианом, и работать рядом с великим художниками эпохи возрождения, как Тинторетто Веронезе как Басано и др..

Следующей остановкой был Рим, куда он приехал в 1570 году. Там он занимался скульптурой и архитектурой. В 1577 году он отправился в Испанию, в Мадрид а затем в Толедо. Он был в Мадриде потому что ему была предоставлена возможность работы у короля Филиппе II для иллюстрации дворца Эскориала. В 1577 он прибыл в Толедо для выполнения рисунков в храме Санта Доминика Элла Адигона. Здесь его талант процветал и пропал, его талант только тогда, когда он умер в 1614 году.

Его работы Греко относятся в основном к религиозной тематике к его работе относят большое количество портретов. В остатке осталось 115 таблиц, 15 эскизов и 150 набросков.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΟΜΗΝΙΚΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Το κτίριο που στεγάζει το Μουσείο αναστηλώθηκε με την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και από τον Αύγουστο του έτους 1998 άρχισε να λειτουργεί με έκθεση αντιγράφων έργων του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου.

MUSEUM DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS

The building housing the museum has been renovated since 1998 by the ministry of Civil culture and environment. Copies of the works of art by Domenikos Theotopopoulos are on display.

ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΟΔΕΛΕ
«ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ»
2010

ΠΡΩΒΟΛΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

&

WATER PARK HOLIDAY RESORT

www.el-greco-museum-birthplace-fodele.gr
Τηλ.: 30 2810 521500